

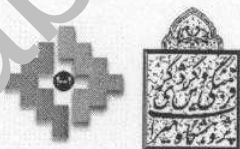
مجموعه مقالات گروه متون و کتبه های دوران اسلامی

پروفسور زهرا حبیبی، کتبه و متون

به کوشش: زهرا حبیبی

۱۳۹۵

سیرشناسه	:	حبیبی، زهرا، ۱۳۳۸ -
عنوان و نام پدیدآور	:	مجموعه مقالات گروه متون و کتیبه‌های دوران اسلامی/به کوشش زهرا حبیبی؛ ویراستار علمی: داریوش ذوالفقاری؛ [برای] پژوهشکده زبان‌شناسی، کتیبه‌ها و متون.
مشخصات نشر	:	تهران: پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	:	۱۳۸ ص.
شابک	:	978-600-8412-01-4
وضعیت فهرست نویسی	:	فبا
موضوع	:	کتیبه‌های اسلامی -- مقاله‌ها و خطابه‌ها
موضوع	:	Inscriptions, Islamic -- Addresses, essays, lectures
شناسه افزوده	:	پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری. پژوهشکده زبان‌شناسی، کتیبه‌ها و متون
شناسه افزوده	:	پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری
ه: بندی کنگره	:	CN۱۱۵۲/ج۵م۳ ۱۳۹۵
ه: بندی نیوی	:	۹۰۹/۰۹۷۶۷۱
شماره کتابشناسی ملی	:	۲۳۳۳۷۶۳

نام کتاب: مجموعه مقالات گروه متون و کتیبه‌های دوران اسلامی

به کوشش: زهرا حبیبی

ویراستار علمی: داریوش ذوالفقاری

ناشر: پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول

سال چاپ: ۱۳۹۵

قیمت: ۱۵۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۴۱۲-۰۱-۴

چاپ و صحافی: انتشارات پادینا

نشانی: تهران، خیابان امام خمینی، ابتدای خیابان سی تیر، پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری

تلفن: ۶۰-۶۶۷۳۶۴۵۲-۰۲۱. نمایر: ۶۶۷۳۶۷۸۸-۰۲۱

فروشگاه الکترونیکی کتاب انتشارات پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری: www.richtbook.ir

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۹	پیش‌گفتار
۱۳	واکاوی و معرفی نخستین خطای دیوان الفت اصفهانی قرن چهاردهم (ه.ق)
	مژگان اسماعیلی
۲۳	پژوهشی در سنگ‌مناسبات شاهزاده در تخت فولاد اصفهان
	زهرا حبیبی
۳۵	مکتب دُعا در مثنوی معنوی مولانا
	آزاده حیدرپور
۵۱	تهران عصر ناصری در نگاه دکتر فوریه و مطهره تطبیقی با برخی سفرنامه‌های فرانسوی
	دوره قاجار
	خسرو خوانساری
۶۹	دو خاندان سنگ‌تراش قدمگاه‌های منسوب به امام رضا علیه السلام در یزد
	فاطمه دانش یزدی
۸۵	«کار دیده» به جای «بازنشسته»
	داریوش ذوالفقاری
۹۳	یادگارهای دوره صفویه در استان زنجان
	پرستو قاسمی اندرود
۱۱۹	بازنگری کتیبه‌های حدیثی بقعه شیخ صفی‌الدین اردبیلی
	حسن یوسفی
	جواد نیستانی

مقدمه

پژوهشکده زبان‌شناسی، کتبی‌ها و متون به دنبال تحقق اهداف علمی و در راستای اجرای بهینه وظایف پژوهشی خود اقدام به انتشار مجموعه مقالاتی در سه مجلد، متشکل از مقالات پژوهشی اعضای پژوهشکده، پژوهشگران علاقه‌مند نموده است. هدف پژوهشکده از انتشار این مجموعه نشان دادن دستاوردهای آکادمیک علمی در حوزه‌های مرتبط با شرح وظایف پژوهشکده و کوششی در معرفی و اعتلای همیشه و همچنین اهداف متعالی علمی و کاربردی پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری است.

مقالات این مجموعه در سه بخش مجزا گردآوری شده است و در تدوین و طبقه‌بندی آن‌ها ساختار پژوهشی پژوهشکده در قالب سه گروه زبان و گویش رایج، متون و کتبی‌های کهن و متون و کتبی‌های دوران اسلامی رعایت شده است. این امر بر اساس گستردگی حوزه مطالعاتی و شیوه‌های تحقیق و اطلاعات به دست آمده آن‌هاست. این مقالات بر پایه پژوهش‌های میدانی و کتابخانه‌ای پژوهشگران پژوهشگاه و سایر محققان مرتبط به انجام رسیده است.

پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری به دنبال دریافت مقالاتی با اندیشه و انگیزه‌های علمی در راستای اهداف سازمانی پژوهشگاه استقبال کرده و آن را زمینه‌ساز ارتباط و تعامل با سایر مراکز علمی، مؤسسات پژوهشی و همراهی دانشمندان و پژوهشگران می‌داند.

پژوهشکده زبان‌شناسی، کتبی‌ها و متون امیدوار است با انتشار این دستاوردها گامی هر چند ناچیز در پویایی پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری برداشته باشد.

مزگان اسماعیلی

رئیس پژوهشکده زبان‌شناسی، کتبی‌ها و متون

پیشگفتار

مجموعه پیش رو، بخشی از تحقیقات و فعالیت‌هایی است که پژوهشگران گروه متون و کتیبه‌های دوران اسلامی پژوهشکده زبانشناسی، کتیبه‌ها و متون پژوهشگاه سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و سایر پژوهشگران برای شناسایی و معرفی کتیبه‌ها و متون دوران اسلامی انجام داده‌اند و هدف از انتشار آن در دسترس قرار دادن اطلاعات متون و کتیبه‌ها برای آگاهی پژوهشگران و علاقه‌مندان این رشته به منظور کمک به گسترش مطالعات و تحقیق در این زمینه است.

بدون تردید، هدف از پژوهش و تحقیق در این زمینه دست‌یافتن به اسناد بسیار معتبر در حوزه‌های مختلف از جمله تاریخ، جامعه‌شناسی، اقتصادی، هنری، فرهنگ و تاریخ تمدن، ادبیات، جغرافیای تاریخی، باستان‌شناسی، زبان‌شناسی، مردم‌شناسی و دیگر دانش‌ها است. بی‌گمان پژوهش و تحقیق در زمینه کتیبه‌ها و متون و گسترش آن می‌تواند زمینه‌ساز ارتباط مراکز علمی در داخل و در سطح بین‌الملل را فراهم آورده و موجب آسایی بیش از پیش سایر ملل با تمدن و فرهنگ این سرزمین متمدن و غنی گردد.

این کتاب دومین مجموعه تخصصی است که از سوی پژوهشکده زبانشناسی، کتیبه‌ها و متون پژوهشگاه سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری منتشر می‌شود. نخستین شماره این مجموعه در سال ۱۳۸۵ به چاپ رسید و اکنون شماره دوم آن در اختیار علاقه‌مندان قرار می‌گیرد. موضوع مقالات این مجموعه درباره کتیبه‌ها و متون دوران اسلامی است که می‌تواند بستری بسیار مناسب برای نشر آثار و پژوهش‌های محققان این رشته از راسرشتو باشد.

در پایان شایسته است از جناب آقای مهندس سید محمد بهشتی، ریاست محترم پژوهشگاه و جناب آقای دکتر محمد مرتضایی معاونت محترم پژوهشی پژوهشگاه و سرکار خانم دکتر مژگان اسماعیلی رئیس محترم پژوهشکده به جهت عنایت و مساعدت‌های لازم به انتشار این مجموعه سپاسگزاری شود.

زهرآ حبیبی

پژوهشگر گروه متون و کتیبه‌های دوران اسلامی

پژوهشکده زبانشناسی، کتیبه‌ها و متون

بهار ۱۳۹۵